

Werkinstructie SUA

Openbaar

Aan	Directeuren IND
cc m	DDMB
Van	Directeur-Generaal IND
Nummer & Titel	WI 2025/1 Leeftijdsbepaling
Kenmerk (digijust)	6137259
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asielprocedure
Relatie met	Uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 9 oktober 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:3992 en ECLI:NL:RVS:2024:4086), 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:5256) / Vc paragrafen C1/2.1 en C1/4.7
Publicatiedatum	06-02-2025
Geldig vanaf	05-02-2025
Geldig tot en met	05-02-2026

Inhoud

1.	Inleiding / leeswijzer	2
2.	Juridisch kader leeftijdsbepaling.....	2
3.	Hoe te handelen.....	3
3.1	Schouwen in de aanmeldfase	3
3.2	Conclusie leeftijdsschouw.....	4
3.2.1	<i>Uitkomst schouw: evident meerderjarig</i>	5
3.3	Onderzoek in een andere lidstaat	6
3.4	Leeftijdsschouw in relatie tot leeftijdsregistratie in andere lidstaat	6
3.4.1	<i>Uitkomst schouw evident minderjarig en gevolgen van de registratie in een andere lidstaat</i>	6
3.4.2	<i>Uitkomst schouw evident meerderjarig en gevolgen van de registratie in een andere lidstaat</i>	7
3.4.3	<i>Uitkomst schouw twijfel en gevolgen van de registratie in een andere lidstaat</i>	7
3.5	Weging	8
3.5.1	<i>UNHCR-registraties</i>	8
3.6	Registratie met meerdere leeftijden in een of meerdere lidstaten	9
3.7	Leeftijdsonderzoek	9
3.8	Communicatie met vreemdeling.....	10
3.9	Motivering in voornemens en beschikkingen	10

1. Inleiding / leeswijzer

Het komt regelmatig voor dat vreemdelingen zich melden als alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv), maar dat er wordt getwijfeld aan de gestelde minderjarigheid. In deze werkinstructie wordt uiteengezet hoe leeftijdsbepaling in de asielprocedure plaatsvindt.

De werkinstructie schetst om te beginnen het juridische kader. Vervolgens wordt in paragraaf 3 de handelwijze met betrekking tot leeftijdsbepaling uiteengezet. Daarbij komt eerst aan bod in welke gevallen en hoe een leeftijdsschouw wordt uitgevoerd. Daarna gaat de werkinstructie in op de conclusie van de leeftijdsschouw, op verdere onderzoeken die met het oog op leeftijdsbepaling mogelijk zijn, en op de vraag hoe de verschillende middelen zich tot elkaar verhouden.

2. Juridisch kader leeftijdsbepaling

Het is in beginsel aan een vreemdeling om zijn identiteit, waaronder zijn geboortedatum, aannemelijk te maken. De bewijslast ligt op grond van artikel 31 van de Vw 2000 bij de vreemdeling. Deze wordt verder nader ingevuld door artikel 4:2, tweede lid van de Awb en artikel 31, zesde lid Vw. Op grond van de samenwerkingsplicht (artikel 4, eerste lid, van de Kwalificatierichtlijn) werkt de IND in voorkomend geval met de vreemdeling samen om de feiten en omstandigheden te bepalen en aan te vullen. De vreemdeling moet daarbij voldoende in de gelegenheid worden gesteld zijn relaas met verklaringen aannemelijk te maken.

Zowel het EHRM als het Europese Hof van Justitie hebben in arresten het kader ten aanzien van minderjarigen nader uiteengezet. Het EHRM oordeelt dat het uitgangspunt is dat de belangen en rechten van minderjarigen dienen te worden gewaarborgd. Leeftijdsonderzoek en deugdelijke procedures daarvoor zijn volgens het EHRM van essentieel belang om te kunnen garanderen dat de rechten van kinderen worden beschermd. Nationale, Europese en internationale regels ter bescherming van de rechten van het kind gelden namelijk pas als iemand wordt geïdentificeerd als een kind. Als in een procedure niet wordt onderkend dat iemand minderjarig is, kan dat tot een schending van zijn rechten leiden. Om dit te voorkomen, geldt bij twijfel over de leeftijd de presumptie van minderjarigheid.¹

Het Hof van Justitie heeft in dit kader in een arrest van 11 juni 2024² ook geoordeeld dat het belang van het kind niet alleen in aanmerking moet worden genomen bij de inhoudelijke beoordeling van verzoeken waarbij kinderen zijn betrokken, maar ook, door middel van specifieke procedurele waarborgen, van invloed moet zijn op de besluitvormingsprocedures die tot die beoordeling leiden.

De IND moet bij een vreemdeling die stelt minderjarig te zijn, maar aan welke minderjarigheid hij twijfelt, in beginsel dan ook uitgaan van het vermoeden dat de vreemdeling minderjarig is en deze vreemdeling als minderjarige behandelen. Het is aan de IND om het vermoeden van minderjarigheid te ontzenuwen. Er zal dan in beginsel nader onderzoek worden gedaan, en daarbij zal de IND samenwerken met de vreemdeling en eventueel met andere lidstaten. Als na onderzoek de conclusie is dat de twijfel over de minderjarigheid is weggenomen en de IND ervan uitgaat dat de vreemdeling meerderjarig is, dan moet de IND dat motiveren.³

¹ Vergelijk het arrest van het EHRM van 21 juli 2022, Darboe en Camara tegen Italië, ECLI:CE:ECHR:2022:0721JUD000579717

² K en L, ECLI:EU:C:2024:487

³ Zie ook ABRvS 9 oktober 2024, ECLI:NL:RVS:2024:3992 en ABRvS 9 oktober 2024, ECLI:NL:RVS:2024:4086

Artikel 25 van de Procedurerichtlijn biedt voor niet-begeleide minderjarigen verschillende waarborgen waarin lidstaten moeten voorzien. In het vijfde lid worden ook specifieke waarborgen geboden voor situaties waarin een lidstaat blijvend twijfelt over de leeftijd van een niet-begeleide vreemdeling.

3. Hoe te handelen

Verwezen wordt allereerst naar paragraaf C1/2.1 van de Vreemdelingencirculaire (Vc), daar waar het gaat om de leeftijdsschouw en het leeftijdsonderzoek.

Zolang het vermoeden van minderjarigheid niet gemotiveerd kan worden weerlegd, doorloopt een vreemdeling de asielprocedure als minderjarige. Als in een individueel geval op enig moment de conclusie kan worden getrokken dat de gestelde minderjarige toch meerderjarig is, is het van belang de leeftijd direct aan te passen naar meerderjarigheid. Als de IND deze wijziging voor zijn rekening neemt, informeert de IND de DISA hierover middels de kennisgeving gewijzigde identiteitsgegevens.

Bij uitspraak van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:5256) heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) geoordeeld dat de kennisgeving gewijzigde identiteitsgegevens is aan te merken als een niet appellabele beslissing inzake de procedure ter voorbereiding van het besluit op de asielaanvraag. De kennisgeving hangende de besluitvorming op de asielaanvraag is dus geen definitieve vaststelling. De vreemdeling kan tegen de vastgestelde leeftijd opkomen in beroep tegen het besluit op de asielaanvraag. Bezwaren tegen de kennisgeving kunnen dan ook niet-ontvankelijk worden verklaard.

3.1 Schouwen in de aanmeldfase

Iedere amv die zijn gestelde minderjarigheid niet kan aantonen met bewijsmiddelen, wordt bij binnenkomst geschouwd. Een schouw vindt ook plaats als overgelegde identiteitsdocumenten nog niet zijn onderzocht op authenticiteit.

In de volgende situaties is een schouw van een ongedocumenteerde amv die asiel aanvraagt, in beginsel niet nodig:

- er is sprake van een EUVIS treffer (op basis van biometrie) en een afgegeven visum. In dat geval is de leeftijd horende bij de EUVIS treffer leidend. Reden hiervoor is dat aan een verlening van een visum een authentiek paspoort ten grondslag moet hebben gelegen;
- er heeft niet langer dan zes maanden geleden al een schouw plaatsgevonden. Met name in bewarings- en grenszaken kan dit ook een schouw zijn die is uitgevoerd door de DISA/KMar conform het beleid in A2/3 Vc;
- er is (zonder twijfel) sprake van een kind beneden de leeftijd van 12 jaar.

Bij een schouw beoordelen medewerker(s) van de DISA/KMar en medewerker(s) van de IND afzonderlijk van elkaar:

- of sprake is van evidente meerderjarigheid;
- of sprake is van evidente minderjarigheid;
- of sprake is van twijfel aan de opgegeven leeftijd.

De leeftijdsschouw bestaat uit twee sessies:

- een sessie met één medewerker van de DISA/KMar en een sessie met twee medewerkers van de IND; of
- een sessie met twee medewerkers van de DISA/KMar en een sessie met één medewerker van de IND.

De DISA/KMar heeft kort na binnenkomst een identificerend gesprek met de amv. De schouw vindt tijdens dit gesprek plaats. De schouw bij de IND vindt normaal gesproken plaats tijdens

het aanmeldgehoor voor amv vanaf 12 jaar oud. Per sessie wordt een eigen conclusie getrokken. Om de onafhankelijkheid tussen de DISA/KMar en de IND te waarborgen, is het voor de medewerker van het aanmeldgehoor niet mogelijk het proces-verbaal van de DISA/KMar in te zien voor de eigen schouw. Het proces-verbaal wordt pas vrijgegeven na de schouw van de IND.

De IND geeft Nidos dagelijks inzage in de planning van alle aanmeld- en schouwgehoren die op die dag worden gehouden. Zo wordt Nidos, als zijnde de wettelijke vertegenwoordiger van de minderjarige, nadrukkelijk de ruimte geboden om bij het aanmeld- en schouwgehoor aanwezig te zijn.

Het schouwen van de vreemdeling mag niet alleen op basis van uiterlijk plaatsvinden. Ook gedrag en verklaringen worden bij de leeftijdsschouw betrokken. Dat betekent dat er een gesprek over leeftijd-gerelateerde onderwerpen moet plaatsvinden. De onderwerpen die tijdens dit gesprek aan bod kunnen komen zijn bijvoorbeeld: school/opleiding, documenten en (leeftijden van) familieleden zoals ouders en broers en zussen. Mogelijk zijn er eerder al familieleden van de betreffende vreemdeling ingereisd en hebben zij verklaard dat betrokkene nu meerderjarig zou moeten zijn. Mochten deze verklaringen bekend zijn op het moment van de schouw, dan moet de vreemdeling daarmee worden geconfronteerd en zo de kans krijgen daarop te reageren.

De medewerker van het aanmeldgehoor (en eventueel de collega met wie de schouw wordt gedaan) dient de vreemdeling goed van voren te kunnen zien. In het rapport van aanmeldgehoor wordt opgenomen wie er bij het gesprek aanwezig waren en (kort) waarover is gesproken en welk gedrag is waargenomen. Ook neemt de medewerker uiterlijke/lichamelijke kenmerken op in het rapport van gehoor, waarbij gedacht kan worden aan het al dan niet aanwezig zijn van:

- Rimpels (rondom ogen, voorhoofd, mondhoeken, handen);
- Terugwijkende haargrens;
- Zeer veel gezichts-/lichaamsbehaaring;
- Grijs haren;
- Zichtbare adamsappel.

Deze opsomming is niet limitatief. De medewerker noteert alle opmerkelijke relevante kenmerken die daadwerkelijk worden waargenomen.

In het geval van een asielaanvraag vanuit (grens)detentie, is paragraaf A2/3 Vc van toepassing. De schouw wordt dan uitgevoerd door DISA en/of KMar. De IND neemt tijdens de asielprocedure de conclusie van deze schouw over. Tijdens het aanmeldgehoor voert de IND geen schouw meer uit.

Opleiding leeftijdsbepaling

In het kader van professionalisering zijn er trainingen en instructies beschikbaar voor medewerkers van KMar, DISA en IND. Medewerkers van IND en DISA die de schouw uitvoeren, hebben de training leeftijdsbepaling gevolgd. De training is ook beschikbaar voor medewerkers van KMar. Genoemde ketenpartners wisselen ervaringen uit om de deskundigheid en uniformiteit te borgen.

3.2 Conclusie leeftijdsschouw

De conclusies van het schouwen door de medewerkers DISA/KMar en de IND worden opgenomen in het dossier van de vreemdeling. DISA/KMar nemen dit op in een proces-verbaal, de IND doet dit in het rapport van aanmeldgehoor.

Indien de schouw tijdens het aanmeldgehoor heeft plaatsgevonden met twee IND-medewerkers, wordt er nadien een korte pauze ingelast en overleg gepleegd. Samen trekken

de medewerkers dan een conclusie. Na de pauze wordt de vreemdeling verteld wat de conclusie is.

De conclusie die aan de schouw wordt verbonden, moet goed worden onderbouwd. De motivering moet duidelijk naar voren komen in het proces-verbaal en in het rapport van aanmeldgehoor. Het kan zijn dat een van de drie elementen uiterlijk, gedrag en verklaringen volstaat om tot een conclusie te komen. Het kan echter ook gaan om een samenstel van deze elementen. Bij de conclusie van de schouw motiveert de medewerker specifiek welk(e) uiterlijk(e) kenmerk(en), gedraging(en) of verklaring(en), of samenstel hiervan, tot een bepaalde conclusie leidt/leiden.

Naar aanleiding van elke schouwsessie zijn er drie conclusies mogelijk:

1. Op basis van bovenstaande verklaringen en signalen oordelen wij *unaniem dat kan worden geconcludeerd dat de vreemdeling evident meerderjarig is;
2. Op basis van bovenstaande verklaringen en signalen oordelen wij *unaniem dat kan worden geconcludeerd dat de vreemdeling evident minderjarig is;
3. Op basis van bovenstaande verklaringen en signalen oordelen wij *unaniem dat kan worden geconcludeerd dat er twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd. Er zal verder onderzoek naar de leeftijd plaatsvinden.

Opties 1 en 2 zijn gereserveerd voor de zaken waarbij het heel duidelijk is dat de vreemdeling meerder- of minderjarig is. Mocht er sprake zijn van enige twijfel of onzekerheid, dan moet – gelet op de betekenis van de kwalificatie 'evident' – worden gekozen voor optie 3.

Er moet in beide sessies evident minder- of meerderjarig zijn geoordeeld om tot evidente minderjarigheid respectievelijk evidente meerderjarigheid te kunnen concluderen. Elke andere combinatie leidt tot de eindconclusie twijfel.

Gelet op de noodzakelijke onafhankelijkheid discussiëren DISA/KMar en de IND niet op zaakniveau over de uitkomsten van de sessies.

3.2.1 Uitkomst schouw: evident meerderjarig

Indien DISA/KMar en de IND beide onafhankelijk van elkaar concluderen dat de vreemdeling evident meerderjarig is, past de IND de leeftijd in Indigo aan naar meerderjarigheid. De vreemdeling krijgt een geboortedatum toegewezen. Deze datum begint altijd met 01-01 of 01-07, afhankelijk van welke datum de vreemdeling op dat moment 18 jaar oud maakt. De IND stuurt een kennisgeving gewijzigde identiteitsgegevens aan DISA en KMar, zodat zij de wijziging in hun systemen kunnen doorvoeren.

Nu de vreemdeling zijn gestelde minderjarigheid niet kon aantonen met bewijsmiddelen, heeft er een leeftijdsschouw plaatsgevonden. Deze leeftijdsschouw heeft tot de conclusie geleid dat de vreemdeling evident meerderjarig is. De vreemdeling vervolgt de asielpcedure daarom als volwassene. Overlegt de vreemdeling alsnog identificerende documenten, dan beziet de IND middels onderzoek naar de echtheid en wijze van verkrijging van de documenten of op grond daarvan alsnog moet worden uitgegaan van de gestelde leeftijd.

Het is belangrijk een vreemdeling evident meerderjarig te verklaren, als deze dat is. Het is onwenselijk om onnodig een leeftijdsonderzoek op te starten en een Nidos-voogd toe te wijzen en om volwassenen op een locatie voor minderjarigen te laten verblijven. De prioriteit van DISA/KMar en IND is namelijk ook het garanderen van een veilige verblijfsomgeving voor amv.

Nu wordt uitgegaan van meerderjarigheid, wordt zo mogelijk overgegaan tot het leggen van een Dublin-claim bij de verantwoordelijke lidstaat.

3.3 Onderzoek in een andere lidstaat

De IND zal bij een 'hit' in Eurodac/EUVIS of bij (in)direct bewijs van geregistreerd verblijf in een andere lidstaat, in voorkomende gevallen in de aanmeldfase een onderzoek op grond van artikel 34 van de Dublinverordening opstarten.

Het is van belang zoveel mogelijk informatie te verkrijgen met betrekking tot de registratie in de andere lidstaat en de achtergronden daarvan. Dit volgt uit de uitspraken van de Afdeling van 9 oktober 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:3992 en ECLI:NL:RVS:2024:4086). Daarin heeft de Afdeling het beoordelingskader uiteen gezet ten aanzien van zaken waarin sprake is van een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat, waaruit volgt dat de vreemdeling meerderjarig is.

Het kan zijn dat een vreemdeling in één of meerdere lidstaten met verschillende geboortedata geregistreerd staat. Zie hiervoor paragraaf 3.6.

Het is met het oog op een goede leeftijdsbepaling van belang de vreemdeling zelf op alle aspecten van een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat te bevragen. Dit onderzoek begint zoveel als mogelijk bij de intake door DISA/KMar en het aanmeldgehoor door de IND, waarin de vreemdeling bijvoorbeeld vragen kunnen worden gesteld over:

- de wijze en het moment waarop de registratie heeft plaatsgevonden;
- onderzoeken die in dat verband hebben plaatsgevonden;
- door de vreemdeling in de andere lidstaat overgelegde documenten;
- de verklaringen die de vreemdeling in het kader van de registratie van de leeftijd in die andere lidstaat heeft afgelegd.

3.4 Leeftijdsschouw in relatie tot leeftijdsregistratie in andere lidstaat

Voor een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat geldt dat de IND die bij het beoordelen van de geloofwaardigheid van de leeftijd van een vreemdeling mag betrekken en er gewicht aan mag toekennen. Hoeveel gewicht eraan kan worden gegeven, is niet op voorhand te zeggen. Dit wordt beoordeeld in samenhang met de overige merites van de zaak. De IND moet steeds zorgvuldig onderzoeken en deugdelijk motiveren welk gewicht hij aan een bepaalde registratie toekent en waarom. Daarbij moet de IND zo mogelijk toelichten waarop de leeftijdsregistratie is gebaseerd. Hier wordt verder op ingegaan in paragraaf 3.5.

Hierna wordt ingegaan op de verschillende situaties die zich kunnen voordoen wat de uitkomst van de leeftijdsschouw en de registratie in een andere lidstaat betreft. Het gaat hier om uitgangspunten. In een individuele zaak kunnen de daarin aanwezige feiten en omstandigheden altijd tot een andere conclusie leiden.

3.4.1 Uitkomst schouw evident minderjarig en gevolgen van de registratie in een andere lidstaat

Er vindt onderzoek in een andere lidstaat plaats als dat mogelijk is. Dit mede met het oog op de vraag of de vreemdeling aldaar een status of gezins- of familieleden heeft.

Registratie als minderjarige

Een schouw met als uitkomst evidente minderjarigheid in combinatie met een minderjarige registratie in een andere lidstaat geeft aanleiding het voordeel van de twijfel te geven. Wijkt de in de andere lidstaat geregistreerde minderjarige geboortedatum af van de hier opgegeven minderjarige geboortedatum, dan wordt bezien of er aanleiding is meer gewicht toe te kennen aan de in de andere lidstaat geregistreerde geboortedatum en deze daarom over te nemen. Zo ja, dan moet dat worden gemotiveerd.

Registratie als meerderjarige

Staat een vreemdeling in een andere lidstaat als meerderjarig geregistreerd, dan is de vraag of de vreemdeling daar authentieke en identificerende documenten heeft overgelegd waaruit de meerderjarigheid is gebleken, of dat de andere lidstaat door middel van medisch leeftijdsonderzoek de meerderjarige leeftijd heeft vastgesteld. Zo ja, dan kan in principe worden gemotiveerd dat het vermoeden van minderjarigheid op grond daarvan is weerlegd. Zie verder paragraaf 3.5.

3.4.2 Uitkomst schouw evident meerderjarig en gevolgen van de registratie in een andere lidstaat

Zoals in paragraaf 3.2.1 vermeld heeft er, nu de vreemdeling zijn gestelde minderjarigheid niet kon aantonen met bewijsmiddelen, een leeftijdsschouw plaatsgevonden. Deze heeft tot de conclusie geleid dat de vreemdeling evident meerderjarig is. De vreemdeling mocht daarom een geboortedatum worden toegekend en hij kon de asielprocedure als volwassene vervolgen.

Verder is bij een 'hit' bij bevraging van de vingerafdrukken in Eurodac (of EUVIS) een claimverzoek gedaan, en in het geval van verklaringen die wijzen op verblijf in een andere lidstaat en contact met de autoriteiten aldaar, op grond van artikel 34 van de Dublinverordening een onderzoek in de andere lidstaat opgestart. Dit laatste ter bepaling of een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek.

Bij een 'hit' bij bevraging van de vingerafdrukken in Eurodac (of EUVIS) is een onderzoek op grond van artikel 34 van de Dublinverordening in beginsel niet aan orde. Middels het claimverzoek wordt relevante informatie over de leeftijd van de vreemdeling verkregen uit de andere lidstaat, waarmee sprake is van een met voldoende waarborgen omklede werkwijze. Als uit de reactie op het claimverzoek, of in een voorkomend individueel geval uit een onderzoek op grond van artikel 34 van de Dublinverordening, informatie naar voren komt dat de vreemdeling minderjarig is, dan kan dat gevolgen hebben voor de al gedane leeftijdsbepaling.

Registratie als meerderjarige

Er wordt uitgegaan van meerderjarigheid. Omdat de vreemdeling evident meerderjarig was geschouwd, was al een geboortedatum toegekend. Nu wordt in principe de geboortedatum zoals in de andere lidstaat geregistreerd, overgenomen. Dat hier aanleiding toe is, wordt gemotiveerd.

Registratie als minderjarige

Staat een vreemdeling in een andere lidstaat als minderjarige geregistreerd, dan is de vraag of de vreemdeling daar authentieke en identificerende (bron)documenten heeft overgelegd waaruit de minderjarigheid is gebleken, of dat de andere lidstaat door middel van medisch leeftijdsonderzoek de minderjarige leeftijd heeft vastgesteld.

- Zo ja, dan wordt van de in de andere lidstaat geregistreerde geboortedatum uitgegaan.
- Zo nee (de registratie is alleen gebaseerd op de verklaring van de vreemdeling in kwestie), dan wordt aan de uitkomst van de schouw, in combinatie met het ontbreken van documenten, zwaarwegend gewicht toegekend en wordt de vreemdeling nog immer als meerderjarig aangemerkt.

3.4.3 Uitkomst schouw twijfel en gevolgen van de registratie in een andere lidstaat

Registratie als minderjarige

Als de vreemdeling in de andere lidstaat als zijnde minderjarig staat geregistreerd, wordt van minderjarigheid uitgegaan. Wanneer de in de andere lidstaat geregistreerde geboortedatum en de hier opgegeven geboortedatum van elkaar afwijken, wordt gezien of er aanleiding is

meer gewicht toe te kennen aan de in de andere lidstaat geregistreerde geboortedatum en deze daarom over te nemen. Zo ja, dan moet dat worden gemotiveerd.

Registratie als meerderjarige

Mogelijk kan van meerderjarigheid worden uitgegaan. Zie verder paragraaf 3.5.

3.5 Weging

De IND moet bij het beoordelen van de leeftijd van een vreemdeling die stelt minderjarig te zijn, steeds alle feiten en omstandigheden meewegen. Deze feiten en omstandigheden kunnen bijvoorbeeld gelegen zijn in dan wel blijken uit:

- Leeftijdsschouw;
- Leeftijdsregistratie in andere lidstaat; de IND moet steeds zorgvuldig onderzoeken en deugdelijk motiveren welk gewicht toekomt aan een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat en waarom. Daarbij moet de IND zo mogelijk toelichten waarop de leeftijdsregistratie is gebaseerd:
 - o Als deze is gebaseerd op een brondocument of een medisch leeftijdsonderzoek, dan moet de IND hierover navraag doen bij de betreffende lidstaat (tenzij de reeds verkregen informatie van de lidstaat voldoende duidelijk is en opnieuw navraag doen zinledig wordt geacht) en nader toelichten waarom hij daaraan al dan niet een bepaalde waarde hecht;
 - o Als er alleen een eigen verklaring van een vreemdeling aan ten grondslag ligt, dan moet de IND zoveel mogelijk tijdens het aanmeldgehoor bij de vreemdeling informeren onder welke omstandigheden deze verklaring is afgelegd. De vreemdeling moet een plausibele verklaring geven voor deze afwijkende verklaring, omdat deze afwijking in beginsel afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van zijn verklaringen;
- Indien onderzoek is gedaan naar een UNHCR-registratie: welke geboortedatum blijkt daaruit. Zie verder 3.5.1;
- In Nederland overgelegde documenten, de resultaten van onderzoek naar de echtheid daarvan, de wijze van verkrijging van deze documenten en wat uit openbare bron bekend is over wijze van aanvragen etc.;
- De omstandigheid dat de vreemdeling geen documenten ter staving van zijn leeftijd heeft overgelegd;
- Uit verder onderzoek gebleken informatie;
- Informatie uit dossiers van gezin- en familieleden hier te lande;
- Verklaringen van voogden van Nidos;
- De verklaringen van de vreemdeling omtrent alle hiervoor genoemde elementen.

Er is niet op voorhand aan te geven hoeveel gewicht wordt toegekend aan verklaringen en/of overgelegde bewijsmiddelen.

In uitspraken van 9 oktober 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:3992 en ECLI:NL:RVS:2024:4086) heeft de Afdeling het kader geschetst voor beoordeling van leeftijdsregistraties. In rechtsoverweging 8 t/m 8.4) respectievelijk rechtsoverweging 3.3 t/m 3.6 is te lezen hoe de Afdeling dat kader in de individuele zaken heeft toegepast.

3.5.1 UNHCR-registraties

Naar aanleiding van verklaringen van de vreemdeling over een registratie door UNHCR kan in de asielpcedure onderzoek worden gedaan naar die registratie. Dit onderzoek kan relevante informatie opleveren met betrekking tot de leeftijd van de vreemdeling. Bij het wegen van de leeftijd blijkend uit de UNHCR-registratie in relatie tot de uitkomst van de leeftijdsschouw, zijn de overwegingen relevant zoals die gelden in de situatie dat de uitkomst van de leeftijdsschouw moet worden afgewogen tegen een leeftijdsregistratie in een andere lidstaat. Van belang is hoe, onder welke omstandigheden en op basis waarvan de registratie door UNHCR tot stand is gekomen. Zie paragraaf 3.4. Aanvullend is relevant dat de Afdeling

heeft geoordeeld dat de staatssecretaris meer dan geringe bewijswaarde moet toekennen aan documenten van de UNHCR en ARRA, gelet op de werkwijze van die organisaties bij het opstellen van documenten.⁴

3.6 Registratie met meerdere leeftijden in een of meerdere lidstaten

Als de vreemdeling in één of meerdere lidstaten met meerdere leeftijden staat geregistreerd, dan zijn twee varianten mogelijk:

- de vreemdeling staat in één of meerdere lidstaten met verschillende geboortedata geregistreerd die alle maken dat de vreemdeling als meerderjarig moet worden beschouwd. > Het is zaak na te gaan welke geboortedatum/data leidend is/zijn en of er documenten dan wel leeftijdsonderzoek aan ten grondslag ligt/liggen. Wanneer het onderzoek in een lidstaat geen resultaat oplevert, vormen de verklaringen van de vreemdeling over de registratie de basis voor de verdere beoordeling.
- de vreemdeling staat in één of meerdere lidstaten geregistreerd met wisselende geboortedata die zowel op een meerder- als minderjarige leeftijd kunnen duiden. In een dergelijk geval moet nader onderzoek plaatsvinden naar deze registraties. De IND zal gemotiveerd moeten ingaan op de vraag welke registratie in de desbetreffende lidstaat als leidend wordt beschouwd. Zie verder paragraaf 3.5.

Indien uit het onderzoek naar de registraties in de andere lidsta(a)t(en) geen duidelijk resultaat komt (of het antwoord laat te lang op zich wachten/het wordt niet zinvol geacht om een vervolgvraag te stellen), kan alsnog vervolgonderzoek plaatsvinden, zoals een medisch leeftijdsonderzoek.

3.7 Leeftijdsonderzoek

Een leeftijdsonderzoek als bedoeld in artikel 3.109d, tweede lid Vb (medisch botonderzoek) wordt pas aangeboden wanneer de leeftijdsschouw niet tot de conclusie evidente minder- of meerderjarigheid heeft geleid, bevragingen van de vingerafdrukken in Eurodac(/EUVIS) geen hit opleveren én de twijfel blijft (er is niet alsnog op andere wijze de leeftijd aangetoond).

Voor het uitvoeren van het leeftijdsonderzoek is de toestemming van de vreemdeling vereist. De IND vraagt deze toestemming in de aanmeldfase (in geval de leeftijdsschouw twijfel als conclusie had en geen sprake is van een Eurodac-treffer). In voorkomende gevallen kan ook later in de procedure nog een leeftijdsonderzoek worden aangeboden en opgestart.

Als de vreemdeling het verzoek om leeftijdsonderzoek intrekt of niet meewerkt aan het onderzoek, heeft dit tot gevolg dat de opgegeven leeftijd niet is aangetoond. Tenzij deze op een andere wijze kan worden aangetoond, neemt de IND dan aan dat de vreemdeling meerderjarig is en wordt de vreemdeling als zodanig geregistreerd.

Voor de uitvoering van een leeftijdsonderzoek is ook een doorverwijzing van een arts van een aangewezen medische dienst nodig. Wanneer de verwijzend arts oordeelt dat een leeftijdsonderzoek niet gerechtvaardigd is, maakt hij dit gemotiveerd (op basis waarvan is de arts tot de conclusie gekomen) kenbaar bij de IND en vindt geen doorverwijzing en geen leeftijdsonderzoek plaats.

Voor het opstarten van een leeftijdsonderzoek wordt verder verwezen het protocol leeftijdsonderzoek.

⁴ Uitspraak van de Afdeling van 9 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:53 (rechtsoverweging 5), waarin wordt verwezen naar de eerdere uitspraak van 26 januari 2022, ECLI:NL:RVS:2022:245, onder 6.2 en 6.3.

Gedurende het onderzoek naar de leeftijd zal de vreemdeling niet instromen in de Algemene Asielprocedure.

Als het leeftijdsonderzoek de twijfels omtrent de minderjarigheid niet wegneemt, wordt ervan uitgegaan dat de aanvrager minderjarig is.

3.8 Communicatie met vreemdeling

De IND is verantwoordelijk voor de communicatie met de vreemdeling en draagt dus zorg voor de terugkoppeling van de schouw (in het aanmeldgehoor) en eventueel verder onderzoek (unit Dublin, dan wel zaakverantwoordelijke medewerker). Indien mogelijk worden voor het definitief afsluiten van het aanmeldgehoor de conclusies van de deelschouwen vergeleken en wordt de eindconclusie teruggekoppeld aan de vreemdeling. In geval van twijfel bij de IND kan de IND in elk geval aan de vreemdeling mededelen dat nader onderzoek nodig is. De eindconclusie van de schouw zal immers altijd zijn dat er twijfel is aan de gestelde leeftijd.

De IND wijst de vreemdeling er dan op dat het aan hem blijft om middels het overleggen van een identiteitsdocument zijn identiteit, waar de leeftijd onderdeel van uitmaakt, aan te tonen. Het ontbreken van documenten en van een plausibele verklaring daarvoor kunnen mogelijk op enig moment bijdragen aan de conclusie dat niet langer voordeel van de twijfel t.a.v. de gestelde minderjarigheid wordt gegeven en dat dus verder van meerderjarigheid wordt uitgegaan.

Indien dat allemaal niet mogelijk blijkt, communiceert de IND op andere wijze aan de vreemdeling de uitslag van de schouw en eventuele noodzaak tot verder onderzoek.

3.9 Motivering in voornemens en beschikkingen

De IND motiveert schriftelijk waarom van de meerderjarigheid (of van een specifieke geboortedatum die afwijkt van de opgegeven geboortedatum) van de vreemdeling wordt uitgegaan. Deze motivering dient in de lijn van deze werkinstructie te gebeuren.

Disclaimer

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) gebruikt werkinstructies om een breder onderwerp toe te lichten voor medewerkers van de IND ter ondersteuning van hun werkzaamheden en met als doel om het beleid op een correcte en eenduidige wijze uit te voeren. Deze instructies zijn nadrukkelijk géén beleidsregels, maar procedurele instructies en zijn dan ook niet bedoeld als vervanging van de bepalingen in de Vreemdelingencirculaire 2000 of de Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een instructie af te wijken.